

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3218/2021
14.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хаџића, Мирјане Андријашевић, Весне Мاستиловић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Здравко Јосић, адвокат из ..., против туженог Дома здравља „Кикинда“ из Кикинде, чији је пуномоћник Драган Тодоровић, адвокат из ..., ради утврђења ништавости, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1909/21 од 17.08.2021. године, у седници већа одржаној дана 14.12.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1909/21 од 17.08.2021. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1909/21 од 17.08.2021. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви парничних странака за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1909/21 од 17.08.2021. године, одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Кикинди П1 612/20 од 18.05.2021. године, којом је у ставу првом изреке усвојен тужбени захтев тужиле, у ставу другом изреке утврђено да је ништава одредба члана 4. тачка 8. алинеја прва уговора о упућивању на специјализацију број .. од 18.07.2011. године, закљученог између тужиле АА из ... и туженог Дома здравља „Кикинда“ из Кикинде, матични број ..., у ставу трећем изреке утврђено да је ништава одредба члана 5. уговора о упућивању на специјализацију број .. од 18.07.2011. године, закљученог између тужиле и туженог, у ставу четвртом изреке утврђено да је делимично ништава одредба члана 2. споразума о вансудском поравнању број .. од 31.07.2020. године, закљученог дана 31.07.2020. године између тужиле и туженог, у делу који гласи: „као и износ од 1.441.182,60 динара у 24 једнаке месечне рате почев од августа месеца па сваког последњег радног дана у месецу за текући месец, све до исплате коначног дуга у целости“, и ставу петом изреке, којим је обавезан тужени да тужилци плати трошкове овог поступка у износу од

53.300,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној у смислу одредбе члана 404. Закона о парничном поступку, ради разматрања правног питања од општег интереса.

По оцени Врховног суда, нису испуњени услови из члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011... 10/2023), за одлучивање о ревизији туженог као изузетно дозвољеној. У конкретном случају не постоји ни потреба за разматрање правних питања од општег интереса или правних питања у интересу равноправности грађана, нити је потребно ново тумачење права.

Правноснажном пресудом одлучено је о праву туженог и обавези тужиље на повраћај трошкова специјализације у случају да тужиља без оправданих разлога прекине специјализацију или радни однос за време трајања специјализације, или не испуни обавезе из уговора о упућивању на специјализацију број .. од 18.07.2011. године, закљученог између тужиље и туженог Дома здравља „Киkinда“ из Киkinде, с тим што је уговорено да је за неизвршавање обавеза из члана 4. тачка 6. уговора, тужиља у обавези да плати уговорну казну са законском затезном каматом у двоструком износу свих трошкова насталих за период трајања специјализације.

У периоду од 01.04.2011. године до 16.01.2012. године тужиља је специјалистичку праксу обавила у Општој болници у Киkinди, на ... одељењу, а у периоду од 16.01.2012. године до 29.04.2015. године у ... клиници „ББ“ у Београду. У том периоду тужени је тужиљи поред зараде исплаћивао и накнаду за одвојен живот. Након завршене специјализације тужиља је дана 30.04.2015. године закључила са туженим анекс уговора о правима, обавезама и одговорностима, којим је распоређена на послове специјалисте ... у Служби за здравствену заштиту ... . На овим пословима тужиља је радила до 30.07.2020. године, када јој је престао радни однос на основу њене изјаве о отказу и донето решења тужене од 28.07.2020. године. Тужиља је код туженог након завршетка специјализације радила 5 година и 3 месеца.

Парничне странке су дана 31.07.2020. године закључиле Споразум о вансудском поравнању, у којем је у члану 1. констатовано да висина уговорне казне за неиспуњење обавеза останка на раду код послодавца у двоструком периоду од времена трајања специјализације, према евиденцијама послодавца, износи 3.546.365,24 динара, те да је једностраном изјавом воље запосленој отказан уговор о раду пре истека рока из члана 4. уговора о упућивању на специјализацију. У члану 2. овог Споразума наведено је да су странке постигле сагласност воља, ради мирног решења спора и да је запослена обавезана да до 31.08.2020. године исплати износ од 365.750,00 динара, од тога на име трошкова специјализације 322.000,00 динара и адвокатских трошкова овог споразума, као и износ од 1.441.182,60 динара у 24 једнаке месечне рате почев од августа месеца па сваког последњег радног дана у месецу за текући месец, све до исплате дуга у целости. Тужиља је дана 05.08.2020. године на рачун туженог уплатила износ од 332.000,00 динара на име трошкова школарине и специјалистичких испита, и износ од 33.750,00 динара на име адвокатских трошкова на име сачињења споразума.

Нижестепени судови су закључили да тужени по отказивању уговора о раду од стране тужиље није могао тражити повраћај средстава која је тужиља остварила по основу зараде, као неутуђивог права запосленог, које је загарантовано Уставом, као ни по основу других примања из радног односа, због чега су утврђене ништавим одредбе члана 4. тачка 8. алинеја прва и одредба члана 5. уговора о упућивању на специјализацију, као и део одредбе члана 2. Споразума о вансудском поравнању, јер су противне принудним прописима из члана 103. став 1. Закона о облигационим односима.

Имајући у виду садржину тражене правне заштите и разлоге на којима су засноване пресуде нижестепених судова, Врховни суд је становишта да су правилно нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев.

Последице повреде обавезе из уговора о специјализацији нису посебно регулисане Законом о здравственој заштити, већ је прописано да се права, обавезе и одговорности у току специјализације, регулишу уговором о специјализацији између здравствене установе и специјализанта. У овој ситуацији уговорне стране су слободном вољом уредиле свој уговорни однос закључењем уговора о специјализацији. Тужиљи је било познато да након специјализације преузима обавезу да ради код туженог двоструко више времена од трајања саме специјализације, што она није учинила, због чега је и сходно члану 2. споразума, туженом исплатила 365.750,00 динара, од тога на име трошкова специјализације 322.000,00 динара и на име адвокатских трошкова сачињавања споразума 33.750,00 динара. Међутим тужиља није у обавези да туженом изврши повраћај средстава која је остварила по основу зараде, као неутуђивог права запосленог, које је загарантовано чланом 60. став 4. Устава, ни по основу других примања из радног односа (накнада за одвојени живот), као ни уговорне казне, која је институт облигационог права, а не радног права, па је прописивање уговорне казне за случај неизвршавања радне обавезе у двоструком трајању у односу на трајање специјализације, противно одредби члана 103. став 1. Закона о облигационим односима.

Оваква одлука у складу је са правним ставом Врховног суда израженом у више одлука овога суда, због чега нису испуњени услови да се у овој парници прихвати одлучивање о ревизији туженог као изузетно дозвољеној.

Зато је на основу члана 404. Врховни суд одлучио као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије туженог, у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни суд је утврдио да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 403. став 3. ЗПП прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба у овој парници поднета је 21.09.2020. године, са тужбеним захтевом за утврђење ништавости уговора о упућивању на специјализацију и споразума о вансудском поравнању, са означеном вредности предмета спора у тужби од 10.000,00 динара.

Како се у конкретном случају не ради о радном спору из члана 441. ЗПП, већ о имовинскоправном спору у коме вредност предмета спора побијаног дела очигледно не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, Врховни суд је нашао да ревизија у овом делу није дозвољена.

Трошкови састава одговора на ревизију нису били потребни (члан 154 ЗПП), због чега тужиљи ови трошкови по налажењу Врховног суда не припадају.

Без основа је и захтев туженог за накнаду трошкова састава посебне ревизије будући да са ревизијом није успео, а сагласно одредби члана 165. став 1. ЗПП.

**Председник већа- судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**